קבל מן הקמן יעשה לו סגולה. דמשנא לידו אימור מליאה אשכח

ולכך הוו דקטן ויעשה לו סגולה אבל מכל מקום לכתחלה אין מקבלין: [כורה די אבא שאם מת עד האחין דהביא ראיה. אומר

רשב"א אין לומר משום דטענינן ליתמי דאי הוה אבוהון קיים הוה מייתי

ראיה דלעיל (דף מו.) פריך (1) דאי הוה אתי בטענתא דאבוהון אפי׳

הנך נמי משמע דפשיטא ליה דבן אומן

ובן ארים דאתו בטענתא דאבוהון

דאין להן חזקה ומאין פשיט לו כל

אע"פ שלארים עלמו אין לו חוקה

ומיהו י"ל דהתם (ח) מבן גזלן פריך

כלומר אפי׳ הגך נמי הוו כבן גזלן

אבל מ"מ אין לפרש כן דהא תנן

(לעיל דף מא.) הבא מחמת ירושה

אין לריך טענה הא חזקה בעי ואמאי

דלמא אם היה אביו קיים היה מביא

עדים שלקחה אלא נראה דהכא דוקא

הוא דקאמר רב על האחין להביא

ראיה אם מת משום דאונות ושטרות

יונאים על שמו דמוכחה מילתה

דשלו הן אלא בחייו הוא דקאמר רב

עליו להביח רחיה דלח סמכינן

אמאי דיונאין על שמו דאם איתא

דנפלו לו מבית אבי אמו היו לו

עדים בדבר אבל בבנו דליכא למימר

הכי סמכינן אמאי דיולאין על שמו

ונראה דרב מודה במאי דאפיק רבא

זוגא דסרבלא מיתמי ולרב פפא

דפריך מינה נראה לו לדמותה

לאונות ושטרות יוצאין על שמו:

דברים

הא לרב יש חוקה לבן ארים

ריב א מייי פ״ז מהלי פקדון הלי י ופכ״צ מהלכות אישות הלי לג קמג עשין פה טוש״ע אה״ע סיי פו סעי א [וברב אלפס עוד

בב"מ פ"ג דף פו.]:

ריג ב ג מיי שם וסמג שם טור אה"ע שם: ריד ד ה מיי פ"ט מהלכות דיד ד ה מיי פ"ט מהלכות

עשין לז וסי׳ פח טוש״ע ח״מ

מי מנ:

רבינו גרשום

קבל פקדון מן הקטן. איז יכול להחזיר לו לפי

אין יד לקטן אלא יעשה ממנו סגולה ויחזיר כשיגדל: וכולן. בין

. נשים ועבדים ותינוקות:

שאמרו בשעת מיתתן של פלווי הז הפסדוז יטשה

שאמרו בשעת מיתתן של פלוני הן הפקדון יעשה כפירושן. ויחזיר לאותו פלוני: ואם לא פירשו יעשה. ל) מי שהפקדון בידו

פירוש לפירושו שהו היו

צריכין לפרוש. ושל אשה יחזיר לבעל ושל עבד יחזיר

לאדונו: הני כיפי. עגילים: לאדונו: הני כיפי. עגילים: דמרתא. של אשת פלוני: ובני ברתא. של שתיהן

ובני ברוזה. של שוליון הוה: אי מהימנא לך. שלא גנבה מינך כלום: עשה כפירושה. ותן להם: אי אמידא לך. שאותה שהיא

אומרת עשירה ומפקדת

. פקדוני' עשה כפירושה: ואי פקדוני עשה כפירושה: ואי לא עשה פירוש לפירושה. ויהיה שלך: ספר תורה. כי היכי דלא מיכליא קרנא: פיםקא ולא לאב

. בנכסי הבן. בנכסים שקנה

. הבז: ואפילו חלקו. שהאב

מהורמיז ארדשור

מתקיף לה

טור מהייע שם. ד ה מיי' פייט מהלכות נחלות הל' ז ח סמג

ל) ב"ה פו:. ב) ונ"ל רבל בר הונאז. ג) לעיל מז . ד) שבועום יאנחן, גם נעינחו, ד) שפועות מו: ב"מ קיז., ד) [בערוך ערך זוז אימא זווא פי" שני סרבלים], ו) ושם פי" נומים וכן עיקר, ז) נעי׳ תוס׳ חולין לח. ליקר, אוט יוולן כיו. ד"ה אנטריך ליה לאבא], מ) [בערך אבא ובערך אביי],

הגהות הב"ח

(A) גב' רבה אמר חלקו למ וכי לא כרבה: (3) רשב"ם ד"ה ה"ג וכו' יעשה הוא פירוש למה: (ג) ד"ה אי למידא וכו' ומתנה היא זו: (ד) ד"ה אפילו חלהו וכו' ואיו הבן מתעסק בנכסי אביו: (כ) ד"ה יולאין וכו׳ שהוא לקח או הלוה: (ו) ד"ה שאם מת וכו' השטר מוכיח שהממון היה של אביהן: (t) תום' ד"ה מודה וכו' נו) וזום ליים מולם וכר פריך אי דאתו: (ח) בא"ד י"ל דהתם מכח בן גולן:

> לעזי רש"י .[אניל"ש]. טבעות.

מוסף רש"י

בן שחלק. הפליג מאביו ואין סמוך עוד על שלחנו, כגון שנשא אשה ואין משמדל עוד בנכסי חביו, ואשתו שנתגרשה הרי הן כשאר כל אדם. חע"ג דתנן (לעיל שנתגרשה הדי הן כשאר כל אדם. אע"ג דתנן (לעיל מב.) לא לאיש חזקה בנכסי אשתו ולא לאשה בנכסי בעלה ילא האב בנכסי הבו ולא הבו ולח המוב בננסף הכן זמו הכן כו', הגך כיון שהופלגו זה מזה יש להן חזקה זה על זה (דעיד m). זוגא דסרבלא. מספרים שגחזין בהן למר מקפכים שגחוזן בהן נמר (ב"ח קפה) מספרים של סורקי בגדים (שבועות מה). מיתמי. שהביאו הבעלים עדים שהיו שלהן והן טוענין השאלנום לאביהם של אלו השאלנום לאביהם של אלו יאפקינהו רבא מינייהו משום העשריין להשאיל ילהשכיר (ב"מ קטז.) ימדאפקינהו רבא מיתמי ש"מ דסבירא ליה אי הוה אבוהון קמן ואמר לקוחין הן בידי אינו נאמן בשבועה, דאי בידי הינו נחתן בשבועם, דחי מהימן אנן הוינן טענינן בשביל יחמי אביהם לקחם ממך, ודוקא ספרי דאגדתא, שאין אדם עשוי ללמוד בהם תדיר, אבל שאר ספרים אינם עשויים להשאיל ולהשכיר לפי עשויים להשאיל ולהשכיר לפי שמתחלקלין כמו ששכינו (שם שמתחלקלין כמו ששכינו (שם בשני למולא ספרים לא ילמד בהן לכתחילה ולא יקרא אחר עמו, ויכול לומר לקוחון הן בידי ואין לריך לכתוב עליהן שטר מכירה אלא לרוחא שטר מכירה אלא לרוחא שטר מכירה אלא לרוחא דמילתא שלא יצטרך לשבע, וכן קבלתי מרב יצחק הלוי (שבועות מו:).

קבל מן הקטן. לא יחזיר לו שהרי אין יודע לשמור וכמשליך לאיבוד דמי מי שהחזיר לו אלא יעשה לו סגולה אולר עד שיגדל ויחזיר לו. ולקמן מפרש מאי סגולה: ואם מת. קטן יחזיר ליורשיו: וכולן שאמרו. אפי׳ קטן: בשעת מיתתן. אורחא דמילתא נקט דכשהן בריאין אם

רולים להחזיר לבעלים יטלו שלהן מיד הנפקד ויחזירו לבעליהן דמה להן קבל מן הקמן יעשה לו סגולה ואם מת יחזיר לגלות הדבר: יעשה לפירושו. יחזיר ליורשיו וכולן שאמרו בשעת מיתתן של פלוני הנפקד לאותו פלוני שפירשו אלו: ה"ג הן יעשה כפירושן ואם לאו יעשה פירוש ואם לאו יעשה פירוש לפירושן. כלומר לפירושן דביתהו דרבה בר בר חנה כי קא ואם לא מהימן לההוא נפקד שהפקדון שכבה אמרה הני כיפי דמרתא ובני ברתא של אותו פלוני הוא אלא של בעלים אתא לקמיה דרב א"ל אי מהימנא לך עשה שלהם הוא ומתוך בושה אינם רולים כפירושה ואי לא עשה פירוש לפירושה ואיכא לומר שהוא של בעלים דלא ליתחוקו דאמרי הכי א"ל אי אמידא לך עשה כפירושה כגזלנים וגנבים יעשה הנפקד פירוש אחר לפירושו שיחזור לבעליהן של ואי לא עשה פירוש לפירושה: מן הקמן אלו ולא לאותו פלוני וכי האי גוונא . יעשה לו סגולה: ¢מאי סגולה רב חסדא אמר אמרינו בסמוך בההיא עובדא דביתהו יספר תורה יוכה בר רב הונא אמר ידיקלא דרבה בר בר חנה. ויש מפרשים ואם דאכל מיניה תמרי: ולא לאב בנכסי הבן לאו יעשה פירוש לפירושן כלומר אם ולא לבן בנכסי האב: אמר רב יוסף אפילו לא פירשו בשעת מיתה יעשה (כ) פירוש חלקו (6) רבא אמר חלקו לא אמר רב ירמיה למה שהם היו לריכין לפרש שיחזיר מדפתי עבד רב פפי עובדא חלקו לא לבעליהן ולא נהירא דא"כ היינו רישא כרבא אמר רב נחמן בר יצחק אישתעי לי רב ואם מתו יחזיר לבעליהן ואם מת יחזיר לרבו דמיירי בשמת ולא פירש חייא מהורמיז ארדשיד דאישתעי ליה רב למי יחזיר והאמר דיחזיר לבעלים ותרי אחא בר יעקב משמיה דרב נחמן בר יעקב זימני למה לי. ואית ספרים דכתב בהו חלקו לא והלכתא חלקו לא תניא גמי הכי ואיכא דאמרי יעשה פירוש לפירושו בן שחלק ואשתו שנתגרשה הרי הן כשאר 🖂 כלומר לא יעשה כמה שפירשו הן כל אדם: איתמר אחד מן האחין שהיה נושא אלא יחזיר לבעלים ולא נהירא דא"כ רב דאמר אי מהימן לך כו' דאמר כמאן לא כרישא ולא כסיפא: כיפי. ונותן בתוך הבית והיו אונות ושטרות יוצאין על שמו ואמר שלי הם שנפלו לי מבית אבי עגילים אנור"ש כדאמרינן בעלמא אמא אמר רב יעליו להביא ראיה ושמואל (עירובין דף לו:) ו) כיפי תלא ליה עגילים חלה באזניהם: דמרתא. שם חכם אחיו של ר' חייא כדאמרינן (סנהדרין דף ה.) מרתא ואייבו וחנא ור׳ חיים כו׳: ובני ברתח. של מרתם ושל בני בתו: אי מהימנא לך. שלא

אמר על האחין להביא ראיה אמר שמואל ימודה לי אבא שאם מת על האחין להביא ראיה מתקיף לה רב פפא כלום טעניגן להו ליתמי מידי דלא מען להו אבוהון והא יירבא אפיק ייזוגא דסרבלא וספרא ראגרתא מיתמי בלא ראיה בדברים העשוים להשאיל ולהשכיר כרשלח

תופס לעצמו מה שקנה והבן תופס מה שקנה ושב והחזיק זה בשל זה לא הויא חזקה משום דאבא לגבי ברא וברא לגבי אבא אחולי אחלי הפירות זה לזה: רבא אמר חלקו לא אמרינן דלא הויא חזקה דוראי הויא חזקה משום דהבן שחלק הרי הוא כשאר כל כגון הרשאות: ושטרות. דהלואות ומכירות: מבית אבי אמא. שאינן בני אם אחת: ואמר שלי הוא. רב אמר עליו להביא ראיה אמר עליו להביא ראיה שאף ע״פ שנכתבין על שמו . כיון שלא חלק והוא נושא ונותן בממון כולו הרי הן בכח האחין ועליו להביא ראיה שהוא רוצה להוציא ממון מחזקתו: ושמואל אמר. כיון דנכתבין על שמו והוא תפוס על האחיז שאין מוציאין מיתומים . אלא בראיה: י רב פפא. וכי היכי הוה אבוהון קיים עליו היה להביא ראיה ולא על האחין ואנן היכי מטענינן ליתמי דלימרו דעל מטענינן *ייומי דיימודו על* האחין להביא ראיה בשביל דאינון יתמי: והא רבא אפיק זוגי דסרבלא. מקטורן כפול וכו' מיתמי. דהיינו דררים הטשוים להשאיל ולהשכיר דאע"ג דאמרי לקוחות הן בידי משום דאילו הוה אבוהון קיים לא מספריים של סורקי בגדים שגחזין בהם הסרבלים: בלא ראיה. הבעלים שהיו להם עדים שהן שלהן הוליאום מן היחומים בלא ראיה ועדים

גנבה ממך כלום: עשה פירוש לפירושה. עכב לעצמך: אי אמידא לך. אותם שהיא אומרת שהם שלהם אם עשירים הם וראוין להפקיד כיפי ושאר חפצים עשה כפירושה והחזירם להם. אי נתי אי אמידא לך אשתך שיש לה אוהבים שנחנו לה ממון ע"מ שלא יהא לך חלק בו ומתנה (b) זו שנותנת לקרוביה משלה עשה כפירושה: ס"ס. ללמוד בו הרי פירות והקרן קיים: דאכיל מיניה. הקטן תמרי והקרן קיים. אבל בעיסקא לא שמא יארע בה דבר תקלה ותאבד: **אפי׳ חלקו**. נתפרדו האב והבן שאין הבן סמוך על שולחן אביו ואין הבן (ד) בנכסי אביו כלום אפ"ה אין מחזיקין זה על זה דלא קפדי אהדדי: חלקו לא. כלומר בחלקו לא מיירי מתני׳ אלא כיון דחלקו יש להן חזקה זה על זה: הכי גרסינן עבד רב פפי עובדה חלקו לה. כלומר כרבה עשה דהיכה דחלקו לה דברה משנחנו חלה ודחי יש להן חזקה: הכי גרסיטן בפירוש רביטו חננאל איחמר אחד מן האחין שהיה נושא ונוסן כו'. אחד מן האחין כגון גדול אחין לאחר מות האב: אונום. שטרי מכירות לשון כחי וראשית אוני (בראשית מט): ושטרום. של הלואה: יולאין על שמו. שבשמו נכתבו שהוא לקח (©) והלוה: **שלי הן.** ואין לאחי חלק בהן שנפלו לי הממונות שהלויתי וקניתי בהן קרקעות הללו מבית אבי אמא ואין אתם יורשים עמי. והלכך נקט אבי אמא דאילו מבית אבא כולן יורשין בשוה דבאחין מן האב עסקינן שכולן יורשין ממון של אביהן ביחד ולא יטול זה יותר מזה והלכך מאין לו ממון זה לבדו אם לא ירשו מאמו וכגון שאינם בני אם אחת: עליו להביא ראיה. שהממון שלו אע"פ שכתובין השטרות בשמו דכיון שהיה הוא לבדו נושא ונותן בנכסים שנכתבו על שמו וכדמפרש לקמיה [ע"ב] שאין חלוקין אפי׳ בעיסתן דכיון דלא נודע מעולם מאיזה לד יבא לו ממון בלא אחיו אין לחלות השטרות אלא בממון האב ואינו יכול להוציא הממון מחזקת האב. ולקמן [שם] מפרש ראיה במאי: **על האחין להביא ראיה**. שהשטרות הללו מממון אביהן דאמאי דכתב בשטר סמכינן והרי על שמו נכתב. ואט"ג דהלכמא כשמואל בדיני [בכורות מט:] בהא הלכתא כרג דתניא לקמן וע"בן כוותיה ורב חסדא ורבה ורב ששת נמי כרב סבירא להו דמפרשי מילתיה לקמן (שסן: **אבא.** רב כך היה שמו D כדקרי ליה בשחיטת חולין (דף קלו:) אבא אריכא דאמרינן מאן ריש סדרא בגבל אבא אריכא ואמרינן במסכת נדה (דף כד:) רב ארוך בדורו היה והאי דקרי ליה רב כמו שקורין לר' יהודה הנשיא רבי בארץ ישראל קרו ליה נמי בבבל רב וכן מצאמי בספר ערוךם המובא מרומא: שאם מת. ויש לו בנים ליורשו על האחין להביא ראיה דכיון דיתמי לאו בני איתויי ראיה נינהו ואינן יודעין לחפש זכותן וגם השטר מוכיח 🛈 שהיה ממון של אביהן על שכנגדו להביא ראיה. אבל כשהאח עצמו קיים היה מטיל רב עליו להביא ראיה דאם איחא דשלו הוא ממון זה יכול לחפש ולמצוא ראיה ואם לא ימלא ראיה הפסיד: מסקיף לה רב פפא. למאי דאמר שמואל מודי לי אבא: כלום טענינן להו ליסמי כו'. בחמיה. אילו היה אביהן קיים היינו מחזיקין הממון ביד אחין עד שיביא ראיה שאינו שלהן ולפי שמת יפה כחן של יתומין ממנו ויפסידו אחין בתמיה. ואע"ג דאמרינן (לעיל דף מא:) טוענין ליורש גבי חזקת ג' שנים שאע"פ שלא דר בו אביו אלא יום אחד וזה החזיק ג' שנים אחרי כן הויא חזקה ואע"ג דאבוהון לא מהניא ליה חזקת שלש שנים לומר לקוח הוא בידי אלא א"כ יש עמה טענה אתה מכרחו לי אתה נחחו לי במחנה וגבי בנו לא בעינן טענה זו אלא מאבי ירשתי אלמא טענינן ליחמי מאי דלא מצי אבוהון למטען לא דמי דהחם נמי אין טוענין בשביל היחומים אלא שאביהן קנאה מן המערער כמו שהיה הוא האב יכול לטעון ולפיכך הויא חזקה אע"ג דלא טענו מידי אבל הכא האב לא מצי טעין לאחין שיביאו ראיה ואנן היכי נטעון במקום היחומים כן: ו**הא רבא אפיק כו**'. סיומא דאחקפתא דרב פפא היא: **זוגא דסרבלא.** זוג

שיעידו שהשאילו לאביהן של יתומים לפי שהן עשויין להשאיל ולהשכיר שאם אמר אביהן לקוחין הם בידי עליו להביא ראיה אף היתומין

ל) עי׳ ברשב״ם ויש מפרשיםוכו׳ כלומר אם לא פירשו נשעת מיתה וכו' ונראה דכוון לפי' רצינו ז"ל.

עליהן להביא ראיה שלקחן אביהן מן הבעלים וכיון דלית להו ראיה החזירם רבא לבעלים ולא נאמר כיון שמת האב על הבעלים להביא ראיה: